

Avrupa'nın Yaban Hayatı ve Doğal Yaşama
Alanlarının Korunması Sözleşmesi

Daimi Komitesi

Daimi Komite'nin Mersin Anamur Kumsalı hakkında 6 Aralık 2024 tarihinde kabul edilen 226 (2024) Sayılı Tavsiye Kararı:

Avrupa'nın Yaban Hayatı ve Doğal Yaşama Alanlarının Korunması Sözleşmesi Daimi Komitesi Sözleşme'nin 14. Maddesi uyarınca hareket ederek,

Sözleşme'nin yabancı flora ve fauna ve bunların doğal yaşama alanlarının korunmasına yönelik amaçlarını göz önünde bulundurarak;

Sözleşme'nin 1. Maddesinin 2. Paragrafının, Akit Tarafların nesli tehlikeye düşmüş ve düşebilecek türlere özel önem vermelerini gerektirdiğini akılda tutarak;

Sözleşme'nin 3. Maddesinin 1. Paragrafının, her Akit Tarafın yabancı flora ve fauna ile doğal yaşama alanlarının, bilhassa nesli tehlikeye düşmüş ve düşebilecek türlerin özellikle endemik olanlarının ve tehlikeye düşmüş doğal yaşama alanlarının korunması amacıyla ulusal politikalar geliştirmesi gerektiğini öngördüğünü hatırlayarak;

Sözleşme'nin 4. Maddesinin 1. Paragrafının, her Akit Tarafın yabancı fauna türlerinin doğal yaşama alanlarının, özellikle de Sözleşme'nin II Nolu Ek Listesi'nde belirtilenlerin korunmasını güvence altına almak üzere uygun ve gerekli ve idari önlemleri alması gerektiğini öngördüğünü hatırlayarak;

4. Maddenin 2. Paragrafının, Akit Tarafların planlama ve kalkınma politikalarını saptarken önceki paragraf uyarınca korunan alanların korunma gereksinimlerine, bu tür yerlerin her türlü tahribattan uzak tutulmasına veya tahribatın asgari düzeyde tutulmasına özen göstermesi gerektiğini öngördüğünü akılda tutarak;

Sözleşme'nin 6. Maddesinin, her Akit Tarafın Sözleşme'nin II Nolu Ek Listesinde belirtilen yabancı fauna türlerinin özel olarak korunmasını güvence altına almak için, özellikle üreme alanlarına kasten zarar verilmesini ve buraların tahrip edilmesini yasaklamak suretiyle, uygun ve gerekli yasal ve idari önlemleri alması gerektiğini öngördüğünü hatırlayarak;

Karet kaplumbağası (*Caretta caretta*), Çorba kaplumbağası (*Chelonia mydas*) ve Nil kaplumbağasının (*Trionyx triunguis*) Sözleşme'nin II Nolu Ek Listesinde yer alan kesin koruma altındaki kaplumbağa türleri olduğunu kaydederek;

Akdeniz'deki Akit Taraflara rehberlik sağlayan, deniz kaplumbağası yuvalama alanlarının korunması hakkındaki Rehber Alet Çantası'nı ([T-PVS\(2023\)30](#)) hatırlayarak;

Anamur Mersin Kumsalı'nın, Karet kaplumbağası, Çorba kaplumbağası ve muhtemelen Nil kaplumbağasının önemli bir yuvalama alanı olarak yüksek doğal değerini tanıyarak (bölgede gözlemlenen türlerin nehirlerin denize yakın ağzlarında yaşadığı ve kumlu kıyı sahillerinde yuvaladığı bildirilmiştir);

Yukarıda bahsedilen üç kaplumbağa türünün Akdeniz'deki popülasyonlarının geleceğinin, Anamur Mersin'dekiler dahil olmak üzere büyük ölçüde koruma faaliyetlerinin sürdürülmesine bağlı olduğunu kaydederek;

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nin Avrupa'da tehlike altındaki amfibiler ve sürüngenler hakkındaki [R\(78\) 22 Sayılı Kararı](#)'nı hatırlayarak;

Daimi Komite'nin aşağıdaki tavsiye kararlarını hatırlayarak:

- Deniz kaplumbağaları ve onların doğal yaşama alanlarının korunmasına dair [7 \(1987\) Sayılı Tavsiye Kararı](#);
- Dalyan ve Türkiye'nin diğer önemli alanlarında deniz kaplumbağalarının korunmasına dair [8 \(1987\) Sayılı Tavsiye Kararı](#);
- Türkiye'de önemli kaplumbağa yuvalama kumsallarının korunması ile ilgili [12 \(1988\) Sayılı Tavsiye Kararı](#);
- Nesli tükenmekte olan amfibiler ve sürüngenlerin kritik biyotoplarının korunmasına yönelik önlemler hakkındaki [13 \(1988\) Sayılı Tavsiye Kararı](#);
- Türkiye'de deniz kaplumbağaları için özel önem taşıyan bazı kumsalların korunması hakkındaki [24 \(1991\) Sayılı Tavsiye Kararı](#);
- Patara'da Karet kaplumbağasının korunması hakkında [54 \(1996\) Sayılı Tavsiye Kararı](#);
- Türkiye'de deniz kaplumbağalarının yuvalama yaptığı bazı kumsalların korunma statüsü hakkında [66 \(1998\) Sayılı Tavsiye Kararı](#);

Yaşam ortamlarını ve türleri korumayı hedefleyen Türk ulusal ve bölgesel mevzuatını hatırlayarak;

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin deniz kaplumbağalarının yuvalama kumsallarını korumaya yönelik çabalarını kabul ederek;

Bağımsız bir uzman tarafından 2 ila 4 Temmuz 2024 tarihleri arasında kaleme alınan yerinde değerlendirme raporunu ([T-PVS/Inf\(2024\)13](#) sayılı belge) akılda tutarak;

Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine gerektiğinde yerel ve bölgesel yönetimlerle iş birliği yaparak:

1. 1. ve 2. Etaba ilişkin, esas olarak kötü aydınlatma seçenekleri ve ışık denetimi ile ilgili tasarım sorunlarını gidermeyi; İnsanları gece plaja girmekten caydırmak için plaj boyunca bir çit dikilmesini düşünmeyi;
2. Sahil projesinin geri kalan 2. ve 3. Etaplarını, bu planların gerekli olduğunu ve başarılı, rahatsız edilmeyen kaplumbağa yuvalaması ile uyumlu olduklarını teyit etmek amacıyla gözden geçirmeyi;
3. Kumsalın her yerindeki, özellikle de kumsalın 2. bölümünde yer alan, şehir merkezinden uzaktaki benzer yapılaşmalar için katalizör görevi görebilecek bungalov ve restoran bölgesindeki tüm kaçak yapıları, binaları ve güçlü aydınlatmayı kaldırarak mevcut mevzuatı uygulamayı;
4. Kumsalın girişinde deniz kaplumbağaları hakkında ve yuvalama alanında yapılması ve yapılmaması gerekenler hakkında bilgi veren tabelaların sayısını artırmayı; Her yuvanın koruyucu kafesine asılacak, yuva hakkında önemli bilgilerin yer aldığı yeni işaretler oluşturmayı;
5. Eğitim yoluyla ve günlük gözlemlere katılan insan sayısını artırmak suretiyle kaplumbağa izleme ve koruma kapasitesini geliştirmeyi; Kaplumbağaların ve yaşam alanlarının durumuna ilişkin bilimsel analizleri ve yorumları desteklemek amacıyla mümkün olan en kısa zamanda GPS kullanmak suretiyle her kaplumbağa yuvasının yerini kaydetmeye başlayarak Rehber Alet Çantası'nda belirtilen tüm ilgili verileri toplamayı;
6. Yumurtadan yeni çıkmış yavruların suni aydınlatma nedeniyle yönlerini şaşırıldığı durumlar için hazırlanacak bir yavru yönetim planı tasarlamayı ve sorun teşkil eden aydınlatmayı düzenleyecek, gözden geçirecek veya ortadan kaldıracak acil ve güçlü bir müdahalede bulunmayı;
7. Anamur kumsalı boyunca tarihsel olarak bilinen tüm alanlarda yumuşak kabuklu Nil kaplumbağalarının varlığına ilişkin araştırmalar yapmayı ve bu kaplumbağaların varlığının devam ettiği ve daha önce yuvalamanın bildirildiği alanların restorasyonunun fizibilitesi için ekolojik çalışma yaptırmayı,
8. Yetkili makamlar, STK'lar, yerel paydaşlar ve ilgili kişilerden oluşan ve sorunları ve çözümleri görüşmek üzere düzenli olarak toplanan bir kaplumbağa koruma ağı oluşturmayı;

9. Kaplumbağa yuvalama faaliyetini daha iyi izlemek amacıyla yetkili makamlar, STK'lar, yerel paydaşlar ve ilgili kişilerden oluşan bir kaplumbağa izleme grubu oluşturmayı; İzlemeye katkıda bulunmak üzere akademik ve gönüllü ekiplerin getirilmesi potansiyelini araştırmayı tavsiye eder. Anamur kumsalının potansiyel olarak Akdeniz'deki en büyük beş Karet kaplumbağası yuvalama alanından birine ev sahipliği yaptığı göz önüne alındığında bu faaliyete ilişkin doğru bir değerlendirme kesinlikle gerekmektedir.